

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 11.04.2023 § 121

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 121

Sopimus yhteistyöstä koskevista periaatteista pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuiden järjestämisestä Lahdessa vuonna 2029 tai tarvittaessa 2031 tai 2033

2957/12.04.00.01/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Projektipäällikkö Jesse Kiuru, p 044 483 1597

Vt. liikuntatoimenjohtaja Markku Ahokas, p 044 416 3629

Elinvoimajohtaja Markus Lankinen, p 040 701 7328

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus nimesi kaupungin edustajiksi kaupunginjohtajan ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajan hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Lahden kaupungin osalta hiihdon MM-kisojen hakuun ja järjestämiseen liittyvät taustasopimukset Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välillä.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajat (2 henkilöä) ja pysyvät asiantuntijat hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Muutettu päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Lahden kaupungin osalta hiihdon MM-kisojen hakuun ja järjestämiseen liittyvät taustasopimukset Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välillä.

Varsinainen kisojen järjestelysopimus Hosting Contract käsitellään ja hyväksytään kaupunginhallituksessa erikseen, mikäli MM-kisat myönnetään Lahteen.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajat (2 henkilöä) ja pysyvät asiantuntijat hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Käsittely

III varapuheenjohtaja Milla Bruneau ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. III varapuheenjohtaja Milla Bruneau poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn kuluessa esittelijä muutti päätösehdotusta lisäämällä siihen seuraavan lauseen:

"Varsinainen kisojen järjestelysopimus Hosting Contract käsitellään ja hyväksytään kaupunginhallituksessa erikseen, mikäli MM-kisat myönnetään Lahteen."

Käsittelyn kuluessa kaupunginhallitus nimesi kaupungin edustajiksi kaupunginjohtajan ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajan hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Perusteluosa

Kansainvälisen Hiihtoliiton (FIS) pohjoismaisten hiihtolajien maailmanmestaruuskilpailuita on järjestetty vuodesta 1924 lähtien. MM-kilpailut järjestetään nykyisin joka toinen vuosi. Lahti on toiminut MM-

hiihtojen isäntänä toistaiseksi seitsemän kertaa (1926, 1938, 1958, 1978, 1989, 2001, 2017).

Lahden kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.5.2022 §202 päättänyt, että Lahden kaupunki ilmoittaa Suomen Hiihtoliitolle ja Kansainväliselle Hiihtoliitolle halukkuudestaan toimia vuoden 2029 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisojen isäntäkaupunkina.

Lahden kaupunki on neuvottelut yhdessä Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran kanssa pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisojen hakemisen ja järjestämisen periaatteista vuodelle 2029 sekä tarvittaessa vuosille 2031 ja 2033, mikäli MM-kisojen järjestelyoikeuksia ei myönnetä Suomen Hiihtoliitolle ja Lahdelle vuonna jo aiemmin.

Hakemus vuoden 2029 MM-kisojen järjestämisestä on jätettävä 1.5.2023 mennessä ja hakuasiakirjat 1.8.2023 mennessä. FIS:n Hallitus tekee oman aikataulunsa mukaisesti päätöksen vuoden 2029 MM-hiihtojen kisaisännästä kokouksessaan toukokuussa 2024

Lahden edellisten MM-kisojen suorien aluetalousvaikutusten Lahden seudulle laskettiin olleen vähintään 25 miljoonaa euroa (Sportcal -vaikuttavuusraportti 2017). Vuonna 2017 kisojen kokonaisyleisömäärä oli 270 000 mukaa lukien torin seremonia- ja palkintojenjako alueet. MM-kisoissa toimi 3000 vapaaehtoista kisatoimitsijaa, joista 700 opiskelijoita. Kisoihin osallistui urheilijoita 60 maasta, yhteensä n. 1500 joukkueen jäsentä, joiden keskiviipymä alueella oli 10 majoitusvuorokautta. Lahdesta lähetettiin 1060 tuntia TV-lähetystä noin 90 eri maahan ja katsottiin kumulatiivisesti tv-lähetyksiä 236 miljoonaa tuntia. Tapahtuman imago-, aluetalous- ja työllisyshyödyt alueelle olivat merkittäviä.

Lahden vuoden 2029 MM-kisaprojektin tavoitteena on kasvattaa tapahtuman positiivista vaikuttavuutta talousvaikutusten näkökulmasta kestäväällä tavalla.

Lahden vuoden 2029 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisat olisivat suurin urheilutapahtuma Lahdessa 2020-luvulla. MM-Kisojen perintönä Lahden asema maailman johtavana talviurheilukaupunkina vahvistuu, minkä lisäksi

kaupungilla on aiempaa paremmat puitteet isännöidä vastaavan koko luokan tapahtumia myös jatkossa.

MM-kisojen hakemisen ja järjestämisen periaatteet Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välillä.

Osapuolten neuvottelemat keskeiset MM-kisojen hakemista ja järjestämistä ohjaavat periaatteet.

1. Pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuiden oikeudet omistaa kansainvälinen Hiihtoliitto (FIS). MM-kilpailuiden järjestäjien yleiset vastuut ja oikeudet määritellään FIS:n kulloinkin voimassa olevissa säännöissä, joita ovat esimerkiksi säännöt MM-kilpailuiden järjestämisestä, eri kilpailulajien (maastohiihto, mäkihyppy ja yhdistetty) kilpailu- ja suorituspaikkasäännöt.
2. Lisäksi MM-kilpailuiden järjestämiseen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista sovitaan FIS:n Hosting Contract -asiakirjassa, jonka FIS allekirjoittaa valitsemansa hakijan kanssa. Kansallisen järjestäjän puolesta tämän asiakirjan allekirjoittavat kansallinen liitto ja kaupunki/kunta.
3. SHL omistaa oikeuden hakea FIS:n hallinnoimia kilpailuita Suomeen ja toimii ensisijaisena hakijana hiihdon MM-kilpailuille.
4. Lahti toimii vuoden 2029 tai 2031 tai 2033 MM-kisojen ainoana kilpailupaikkakuntana Suomessa.
5. MM-kisojen hakuvaihe tai hakuvaiheet, mikäli ensimmäisiä haettavia kisoja ei saada, ovat osa toteuttavaa pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisaprojektia, ei edellisestä irrallinen projekti.
6. Osapuolet sitoutuvat hakemaan myös vähintään kaksia seuraavia pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuita Lahteen (2031, 2033), mikäli vuoden 2029 MM-kisojen järjestelyoikeuksia ei myönnetä Lahteen.

7. SHL:n avaintehtävänä on johtaa tapahtumaan liittyvien kaupallisten oikeuksien järjestämistä, tapahtuman yleisiä järjestelyitä sekä edistää osaltaan hiihtourheilun aseman vahvistamista kansallisesti.
8. LHS:n avaintehtävänä on vastata kilpailuiden järjestämisestä, kilpailuorganisaatioon liittyvistä tehtävistä sekä edistää osaltaan hiihtourheilun aseman vahvistamista paikallisesti.
9. SHL ja LHS voivat jakaa kilpailun- ja tapahtumanjärjestämiseen liittyviä tehtäviä omistamalleen Salppuri Oy:lle.
10. Salppuri Oy toimii MM-kisojen operatiivisesta järjestämisestä vastaavana organisaationa joko omana yhtiönään tai tytäryhtiön tai vastaavan järjestelyn muodossa.
11. Lahden kaupungin avaintehtävänä on vastata pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisojen edellyttämistä suorituspaikoista sekä Urheilukeskuksen alueen yleisestä kehityksestä niin, että alue mahdollistaa pohjoismaisten hiihtolajien korkeimman tason kilpailutapahtumat 2030-luvulla.
12. Lahden kaupungin tehtävänä on myös vastata omistamiensa kiinteistöjen ja alueiden vuokra-, ylläpito- ja kunnossapitotehtävistä sekä hoitaa MM-kisojen järjestelyihin liittyvät tehtävät, jotka kuuluvat kaupungin eri yksiköiden ydintehtäviin normaalistikin (liikuntapalvelut, suorituspaikkojen kunnostus, kunnossapito, katualueet, liikennejärjestelyt, ympäristöpalvelut jne.) ja ovat tarkoituksenmukaista järjestää kaupungin vastuulle suhteessa muuhun järjestelyorganisaatioon. Vastineeksi kaupunki on oikeutettu kohtuulliseen korvaukseen, jolla katetaan sovittava osa kaupungin käyttötalouteen kohdistuvista osista.
13. SHL ja LHS tavoittelevat MM-kisatapahtumasta taloudellista tuottoa, joka ohjautuu organisaatioiden oman toiminnan kehittämiseen kansallisesti ja paikallisesti.
14. Lahden kaupungin perusmotiivi osallistua MM-kisojen edellyttämiin suorituspaikkainvestointeihin sekä järjestelyihin on kisojen positiivinen vaikutus aluetalouteen sekä kaupungin imagoon ja vetovoimaan pitkällä aikavälillä.

15. On olemassa riski, että kisoja ei myönnetä Suomeen/Lahteen.

Tällöin hakuprojektiin investoidut eurot eivät tuloudu hakijoille millään tavalla MM-kisojen tuoman hyödyn kautta. Vakiintunut käytäntö Suomessa 2000-luvulla, että riskin hakukustannuksista kattaa paikallinen hakija (tässä LHS / Lahden kaupunki).

16. On olemassa riski, että kisat eivät ole taloudellisesti kannattavat.

Sopimuksenteossa riskijakoa koskevissa kohdissa huomioidaan, että taloudellisesti tappiollinen tapahtuma tuo tästä huolimatta hyötyjä osapuolille, erityisesti Lahden kaupungille ja alueelle.

Sopimuksen sisältö ja vastuut Lahden kaupungille / hakuprojekti

Lahden kaupunki nimeää omat edustajansa ja pysyvät asiantuntijansa hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Lahden kaupunki vastaa hakuprojektin aikana hakuprojektiin liittyvistä maksuista ja toiminnan rahoittamisesta, ja pitää tästä erillistä kirjanpitoa hakukomitean hyväksymän talousarvion mukaisesti.

Mikäli MM-kisat myönnetään Lahdelle, maksetaan hakuprojektin tai hakuprojektien (2031, 2033) aikana MM-hausta ja MM-hauista kertyneet kustannukset / saatavat takaisin Lahden kaupungille MM-kisojen järjestelyorganisaation toimesta vähennettynä LHS:n ja Lahden kaupungin omarahoitusosuuksilla.

Lahden kaupungin omarahoitusosuus vuoden 2029 haun osalta on 50 000 euroa – ja mahdollisten vuosien 2031 ja 2033 hakujen osalta 37 500 euroa (2031) ja 25 000 euroa (2033).

Mikäli Lahteen ei myönnetä MM-kisoja tämän sopimuksen määrittämässä ajassa, eikä sopimusaikaa ole pidennetty koskemaan seuraavia hakuja, vastaavat Lahden kaupunki ja LHS hakuprojektien aikana syntyneistä hakujen nettokustannuksista yhteisvastuullisesti.

Lahden kaupungin osuus hakuprojektien nettokustannuksista (bruttokustannukset – saadut tuet ja avustukset) on 75 prosenttiyksikköä, mikä on hakuhankkeen taloudellinen riski Lahden kaupungille.

Sopimuksen sisältö ja vastuut Lahden kaupungille / MM-kisojen järjestäminen

Lahden kaupunki, Suomen Hiihtoliitto ja Lahden Hiihtoseura sopivat, että kansainvälisen Hiihtoliiton FIS:n myöntäessä pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisat Lahteen, ne yhdessä muodostavat MM-kisojen järjestelytoimikunnan, johon nimetään kolme jäsentä jokaisesta organisaatiosta sekä pysyviä asiantuntijajäseniä.

MM-kisojen operatiivisesta järjestämisestä, tapahtuman tuotannosta, kaupallisesta toiminnasta vastaa ensisijaisesti LHS:n ja SHL:n yhdessä omistama yhtiö, lähtökohtaisesti Salppuri Oy (y-tunnus 3176721-2).

SHL ja LHS vastaavat yhdessä MM-organisaation järjestämiseen ja järjestäytymiseen liittyvistä tehtävistä sekä vastaavat viime kädessä yhtiön toiminnasta ja yhtiön vastuulle siirrettävistä MM-kisojen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä, velvollisuuksista ja oikeuksista. Lahden kaupunki ei ole osallinen tällaisessa järjestelyssä omistajan roolissa.

Lahden kaupungin vastuut MM-kisojen järjestelyissä ovat seuraavat:

Lahden kaupunki sitoutuu huomioimaan pohjoismaisten hiihtolajien harjoittelu-, kilpailu- ja tapahtumaolosuhteet suunnitellessaan ja kehittäessään Urheilukeskuksen aluetta yleisesti. MM-kisoihin tähtäävällä suorituspaikkarakentamisella on tarkoitus turvata mm. maailmancup -kilpailuiden jatkuvuus Lahdessa 2030-luvulla.

Kaupunki vastaa, että suorituspaikat täyttävät Kansainvälisen Hiihtoliiton (FIS) suorituspaikoille omissa säännöissään (mm. eri kilpailulajien lajikohtaiset säännöt) asettamat säännöt ja määräykset mukaan. Kaupunki vastaa, että suorituspaikoilla on tarvittavat FIS:n hyväksymät sertifikaatit sekä vastaa näistä prosesseista aiheutuvista kustannuksista. Lähtökohtana on, että kaupunki vastaa Urheilukeskuksen kiinteistä rakenteista ja suorituspaikoista hakuasiakirjoissa määriteltävällä tavalla.

Lahden kaupunki luovuttaa MM-organisaation käyttöön veloituksetta koko Urheilukeskuksen alueen rakennuksineen pois lukien Lahden kaupungin veloitteiden suorittamiseen tai normaalin toiminnan järjestämiseen (hallintotilat) tarvitsemat välttämättömät tilat. Tämä otetaan huomioon alueen mahdollisissa uusissa vuokrasopimuksissa. Nykyisten vuokralaisten

kanssa sovitaan järjestelyistä, kun hakuprosessin tulos, järjestysvuosi ja päivämäärät ovat selvillä.

Lahden kaupunki vastaa kustannuksellaan suorituspaikkojen (ladut, mäet) kilpailukuntoon saattamisesta sekä harjoitusten ja kilpailuiden aikaisesta suorituspaikkojen kunnossapidosta.

Lahden kaupunki vastaa Urheilukeskuksessa hallinnassaan ja MM-organisaation käyttöön luovutettavien kiinteistöjen ja kiinteiden rakenteiden huollosta, kunnossapidosta, huoltopäivystyksestä, siivouksesta, puhtaanapidosta, WC-järjestelyistä sekä kiinteiden tilojen käytöstä aiheutuvista käyttökustannuksista.

Lahden kaupunki vastaa tarvittavista liikenne- ja pysäköintijärjestelyistä Lahden kaupungin toimivaltaan kuuluvilla alueilla. Pysäköintijärjestelyjen osalta vastuu ei koske kiinteitä parkkirakennuksia tai -halleja.

Lahden kaupunki myöntää MM-kisoihin akkreditoitaville henkilöille (toimitsijat, joukkueet, media ym.) sekä pääsylipun lunastaneille katsojille (pääsylipun voimassaoloaikana) veloituksettoman liikkumisen paikallisliikenteen linja-autoilla Lahden kaupungin alueella MM-kisojen aikana osana kisojen vastuullisuuslupausta.

Kaupunki saa korvauksena sille tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämistä aiheutuvista kustannuksista kymmenen prosenttiyksikön osuuden FIS:n MM-kisajärjestäjälle maksaman järjestelykorvauksen nettosummasta.

Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välinen sopimus sisältää klausuulin, jossa eri osapuolten vastuita ja velvollisuuksia neuvotellaan uudelleen, mikäli edellä mainittu järjestelykorvauksen taso olisi alhaisempi kuin Lahden edellisissä MM-kilpailuissa vuonna 2017.

SHL ja LHS vastaavat yhdessä omistamansa MM-organisaation (Yhtiö) toiminnasta ja sopivat omassa tästä sopimuksesta erillisessä sopimuksessaan keskinäisistä oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, työnjaosta, voiton ja tappionjaosta sekä muista osapuolia koskevista asioista.

MM-projektin taloudellinen tulos, voitto tai tappio, jaetaan kokonaisuudessaan SHL:lle ja LHS:lle osapuolten keskenään sopimalla tavalla.

Sopimuksen riskit ja mahdollisuudet Lahden kaupungille

Lahden vuoden 2029 MM-kisaprojektin tavoitteena on kasvattaa tapahtuman positiivista vaikuttavuutta talousvaikutusten näkökulmasta kestäväällä tavalla.

Lahden edellisten MM-kisojen suorien aluetalousvaikutusten Lahden seudulle laskettiin olleen vähintään 25 miljoonaa euroa (Sportcal - vaikuttavuusraportti 2017). Vuonna 2017 kisojen kokonaisyleisömäärä oli 270 000 mukaa lukien torin seremonia- ja palkintojenjako alueet. MM-kisoissa toimi 3000 vapaaehtoista kisatoimitsijaa, joista 700 opiskelijoita. Kisoihin osallistui urheilijoita 60 maasta, yhteensä n. 1500 joukkueen jäsentä, joiden keskiviipymä alueella oli 10 majoitusvuorokautta. Lahdesta lähetettiin 1060 tuntia TV-lähetystä noin 90 eri maahan.

Lahden vuoden 2029 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisat olisivat suurin urheilutapahtuma Lahdessa 2020-luvulla. MM-Kisojen perintönä Lahden asema eräänä maailman johtavana talviurheilukaupunkina vahvistuu, minkä lisäksi kaupungilla on aiempaa paremmat puitteet isännöidä vastaavan koko luokan tapahtumia myös jatkossa.

On olemassa riski, että kansainvälinen hiihtoliitto, FIS, ei myönnä pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuja Lahteen vuosina 2029, 2031 tai 2033. Tämän myötä hakuprojektien nettokustannuksista suurin osa (kolme neljäsosaa) lankeaisi kaupungin maksettavaksi ilman takaisinmaksua MM-kilpailuiden järjestämiskorvauksista.

On olemassa riski, että vuoden MM2029 kisat tuottavat MM-kisaorganisaatiolle taloudellisia tappioita. Kaupungin näkökulmasta tällaisen skenaarion toteutuminen, tarkoittaisi edellä mainitun järjestelykorvauksen kohtuullistamista tai äärimmäisessä tilanteessa korvauksen laimenemista nolnaan saakka.

Kaupunki ei kuitenkaan missään tilanteessa joudu korvaamaan MM-organisaation mahdollisia tappioita muiden järjestäjien puolesta.

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 11.04.2023 § 121

Klausuulilla turvataan sopimuksen muiden osapuolien toiminnan jatkuvuutta mahdollisissa tappiotilanteissa, turvaten mm. Salpausselän kisojen järjestämisen jatkuvuuden.

Lahden kaupunki on perustanut MM-hakua ja muita suurtahtumahakuja valmistelemaan hankkeen "MM29 - Uudistuvaa kilpailukykyä kovenevassa kilpailussa". Hankkeen toteutusaika on 1.11.2022 - 31.10.2023. Hankkeelle on myönnetty Päijät-Hämeen liiton AKKE-rahoitusta enintään 66 128 euroa. Kaupungin omakustannusosuus hankkeessa on enintään 28 341 euroa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: valitut edustajat ja asiantuntijat, Suomen hiihtoliitto, Lahden Hiihtoseura